

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **D.J.**

skazanego z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
w dniu 3 lipca 2025 r.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy
z dnia 27 lutego 2025 r., sygn. akt IV Ka 118/24,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy
z dnia 23 listopada 2023 r., sygn. akt XI K 617/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[WB]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2023 r., sygn. akt XI K 617/21 Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uznał D.J. za winnego tego, że w okresie od nieustalonego dnia 2015 r. do nie później niż 8 lutego 2018 r. w B., w N. i innych nieustalonych miejscach, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wielokrotnie dopuścił się wobec A.S. urodzonej [...] 2008 r., będącej małoletnią poniżej 15 roku życia, innej czynności seksualnej poprzez dotykanie ręką jej narządów płciowych i wkładanie w nie palców, to jest o przestępstwo z art.

200 w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 200 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 57b k.k. wymierzył mu karę dwóch lat i sześciu miesięcy pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego oraz jego obrońcę Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 27 lutego 2025 r., sygn. akt IV Ka 118/24 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podstawę prawną skazania uzupełnił o § 1 art. 200 k.k., w pozostałej zaś części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu drugiej instancji wniósł obrońca skazanego D.J. Zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego w całości, zarzucając rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść kwestionowanego wyroku, to jest:

1. art. 6 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 185a § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku obrońcy i oskarżonego o ponowne przesłuchanie małoletniej A.S.
2. art. 201 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy i oskarżonego o powołanie biegłych psychiatry, psychologa i pedagoga - kompleksowej opinii specjalistycznej na okoliczności wymienione w pkt 3b apelacji obrońcy oskarżonego oraz w apelacji osobistej oskarżonego.
3. art. 2 § 2 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania K.B. oraz córki A.W. oraz przesłuchania nauczycieli i pedagogów przedszkolnych i szkolnych małoletniej pokrzywdzonej,
4. art. 2 § 2 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych opinii biegłego z dziedziny językoznawstwa na okoliczność daty powstania zapisków w notatniku małoletniej pokrzywdzonej oraz biegłego z dziedziny badania pisma na okoliczność czy zapiski kreśliła ta sama osoba,
5. naruszenie art. 196 § 3 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku obrońcy oskarżonego o wyłączenie biegłej M.Ż.,
6. naruszenie art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oparcie ustaleń na opinii biegłej M.Ż., która nie jest psychologiem dziecięcym,

7. art. 7 k.p.k., art. 8 § 1 k.p.k., art. 410 w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oparcie się na opinii biegłej M.Ż., które zastąpiły zeznania małoletniej pokrzywdzonej,
8. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez brak należytego rozpatrzenia zarzutów apelacji obrońcy oraz osobistej apelacji oskarżonego, w szczególności odnośnie;
 1. ponownego przesłuchania pokrzywdzonej w trybie art. 185a § 1 i 2 k.p.k. w dniu 10 czerwca 2020 r. na etapie postępowania przygotowawczego w fazie postępowania *in rem* mimo, iż winna zostać ona przeprowadzona w fazie postępowania *in personam* (zarzut obrońcy), a nadto w związku z ustaleniami, iż małoletnia pokrzywdzona była leczona psychologicznie, psychiatrycznie oraz terapeutycznie (co wynika ze zgromadzonej dopiero na etapie postępowania sądowego stosownej dokumentacji medycznej i pedagogicznej),
 2. bezpodstawne oddalenie nowej kompleksowej opinii biegłych psychiatry, psychologa, pedagoga w przedmiocie oceny stanu zdrowia psychicznego, rozwoju umysłowego, zdolności postrzegania, zapamiętywania oraz odtwarzania przez małoletnią pokrzywdzoną, którzy dodatkowo winni zbadać małoletnią pokrzywdzoną oraz przeanalizować całość dokumentacji medycznej, która została zebrana przez Sąd Rejonowy w toczącym się postępowaniu, (zarzut oskarżonego),
 3. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku, na jakich dowodach oparto ustalenie, iż oskarżony miał dopuścić się zarzucanego mu czynu w okresie od 2015 do 2018, skoro sama pokrzywdzona podawała inny okres, w którym miał dopuszczać się wobec niej tego czynu,
 4. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez nie odniesienie się w uzasadnieniu wyroku do dowodu dopuszczonego przez Sąd Okręgowy na rozprawie 14 lutego 2025 r. z dokumentacji fotograficznej na okoliczność stanu budynku, kiedy miało dochodzić do tych zdarzeń,
 5. art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez oddalenie przez Sąd Okręgowy na rozprawie 14 lutego 2025 r. wniosku dowodowego obrońcy o dopuszczenie dowodu z zeznań matki pokrzywdzonej P.K. w charakterze świadka na okoliczność samookaleczenia się małoletniej.

Obrońca skazanego D.J. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację obrońcy skazanego D.J. jako oczywiście bezzasadną należało oddalić na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie uzasadnienia należy przypomnieć skarżącemu, że kasacja nie może być traktowana jako środek prowadzący do ponowienia zwykłej kontroli instancyjnej. Tymczasem analiza nadzwyczajnego środka zaskarżenia wniesionego w niniejszej sprawie nie pozostawia wątpliwości, co trafnie – wbrew wywodom obrońcy zawartym w jego piśmie procesowym z dnia 14 maja 2025 r. – zauważył prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, taki w rzeczywistości cel, a więc trzecioinstancyjna kontrola oceny dowodów i poczynionych na jej podstawie ustaleń, autorowi kasacji przyświecał. Należy więc w tym miejscu raz jeszcze w sposób kategoryczny wskazać, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest organem badającym prawidłowość stosowania prawa, a nie ustalania faktów.

Uważna lektura treści uzasadnienia wyroku Sądu Odwoławczego wskazuje, iż Sąd ten prawidłowo rozpoznał, zgodnie z art. 433 § 2 k.p.k., wszystkie zarzuty podniesione w apelacji obrońcy skazanego i osobistej apelacji skazanego. Stosownie do art. 457 § 3 k.p.k., podał czym kierował się wydając wyrok oraz z jakich powodów zarzuty obu apelacji uznał za niezasadne. Nie dopuścił się też uchybień oddalając zgłaszane na etapie kontroli odwoławczej wnioski dowodowe.

Całkowicie bezzasadny jest sformułowany w pkt. 1 kasacji obrońcy skazanego D.J. zarzut w zakresie wnioskowanego przez oskarżonego i jego obrońcę ponownego przesłuchania małoletniej pokrzywdzonej. Wyczerpująco, uwzględniając regulacje w tym zakresie, a także utrwalone w tym przedmiocie orzecznictwo, w tym poglądy Sądu Najwyższego, wypowiedział się Sąd drugiej instancji w pkt. 3 uzasadnienia „Stanowisko sądu odwoławczego wobec zgłoszonych zarzutów i wniosków”, a dokładnie w części „Zwięźle o powodach uznania tegoż zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny”, czego odzwierciedleniem jest również decyzja procesowa tego Sądu o oddaleniu na

podstawie art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 185a § 1 k.p.k. tożsamego wniosku dowodowego zgłoszonego na etapie postępowania drugoinstancyjnego. Wobec powyższego brak konieczności powielania w tym miejscu przywołanej przez Sąd drugiej instancji argumentacji w tym zakresie argumentacji, w której ustosunkowano się do najistotniejszych – w kontekście rozważenia konieczności ponownego przesłuchania A. S. – kwestii. Biegła psycholog, przesłuchana zresztą w toku postępowania apelacyjnego, wyraźnie wskazała w swej opinii, jak negatywny i nieodwracalny wpływ na stan zdrowia pokrzywdzonej mogłoby wywrzeć ponowne jej przesłuchanie na okoliczności objęte postępowaniem. Wobec powyższego ziściły się warunki uzasadniające nieprzesłuchiwanie ponownie pokrzywdzonej małoletniej mimo sformułowanego wniosku dowodnego przez oskarżonego, który nie miał obrońcy w czasie pierwszego przesłuchania pokrzywdzonej. Jednocześnie, jak trafnie wykazał Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia, nie wyszły także na jaw istotne okoliczności, których wyjaśnienie wymagałoby ponownego przesłuchania A.S. Wskazywane przez obrońcę w piśmie procesowym zawierającym wniosek dowodowy wątpliwości, które jego zdaniem należałoby wyjaśnić dotyczą bowiem w swej istocie hipotez wysuwanych przez D.J., z których miałyby wynikać, że relacja, którą tworzył on z małoletnią podczas trwania związku z jej matką była poprawna i nie popełnił on przypisanego mu czynu. Nie odnoszą się zaś do ustaleń najistotniejszych dla sprawy w kontekście treści zeznań małoletniej, czyli osoby sprawcy, jego zachowania, okresu popełnienia czynu.

Oczywiście bezzasadny jest również zarzut sformułowany w pkt. 2 kasacji dotyczący oddalenia wniosku dowodowego obrońcy i skazanego o powołanie biegłych psychiatry, psychologa i pedagoga - kompleksowej opinii specjalistycznej na okoliczności wymienione w pkt 3 b apelacji obrońcy skazanego oraz w apelacji osobistej skazanego. Zarzut stanowi powielenie takiego samego zarzutu sformułowanego wcześniej na etapie postępowania odwoławczego przez skazanego i jego obrońcę. Jak już wspomniano Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyczerpująco odniósł się do wniosków dowodowych o zasięgnięcie opinii kilku biegłych różnych specjalności formułowanych przez D.J. i jego obrońcę. Mając na uwadze, że to do oceny sądu rozpoznającego sprawę należy ostateczna decyzja dotycząca uwzględnienia wniosków dowodowych formułowanych przez strony

postępowania, należy uznać, iż Sąd ten trafnie wskazał, iż w analizowanej sprawie wypowiedziały się już dwie biegłe, które przedłożyły opinie psychologiczne dotyczące pokrzywdzonej i wobec tego brak konieczności zasięgnięcia kolejnych opinii biegłych innych specjalności. Zasadnie zwrócił także Sąd odwoławczy uwagę, że przeprowadzone na etapie odwoławczym postępowania opinie uzupełniające biegłej psycholog M.Ż. udzieliły odpowiedzi na wszystkie pytania skazanego i jego obrońcy. Opinie tej biegłej były jasne, pełne i nie zawierały sprzeczności. Powoływanie kolejnych, wskazywanych w zarzucie biegłych prowadziło do niezasadnego wydłużania postępowania i nie było potrzebne w okolicznościach analizowanej sprawy. Wniosek dowodowy w tym zakresie i argumentacja przytoczona na jego poparcie stanowi tylko wyraz niezadowolenia skazanego z wniosków zawartych w opiniach dwóch występujących w analizowanej sprawie biegłych.

Nawiązując do zarzutu sformułowanego w pkt. 3 kasacji dotyczącego przesłuchania szczegółowo wymienionych przez skarżącego świadków należy zgodzić się z prokuratorem, który słusznie zwrócił uwagę w odpowiedzi na kasację, że żadna ze stron postępowania, w tym skazany i jego obrońca, dysponujący nieograniczoną inicjatywą dowodową, nie wnioskowali na wcześniejszych etapach procedowania o przesłuchanie wskazanych w treści zarzutu świadków. Sąd zaś dysponował swobodą w zakresie inicjatywy dowodowej podejmowanej z urzędu. Okoliczności, na które mieliby zostać przesłuchani wnioskowani przez skarżącego świadkowie zostały wystarczająco wyjaśnione w trakcie prowadzonego postępowania. Skarżący w treści nadzwyczajnego środka odwoławczego w żaden sposób nie wykazał natomiast w jaki sposób brak przeprowadzenia dowodów z przesłuchania wnioskowanych świadków mógł mieć wpływ na treść orzeczenia.

Za bezzasadny należało uznać także zarzut niezasięgnięcia przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w sprawie opinii biegłego z dziedziny językoznawstwa na okoliczność daty powstania zapisków w notatniku małoletniej pokrzywdzonej oraz biegłego z zakresu pisma na okoliczność czy zapiski kreśliła ta sama osoba. Treść zapisków, zbieżna jest z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, który został wykorzystany przy dokonywaniu ustaleń faktycznych. Okoliczność zaś czasu ich powstania nie ma znaczenia dla

oceny zdarzenia analizowanego w ramach przedmiotowego postępowania. Co więcej biegła wykluczyła wpływ osób trzecich na ich powstawanie, natomiast żaden ze wskazywanych w treści wniosku dowodowego biegłych nie byłby w stanie stwierdzić czy treść zapisków został pokrzywdzonej zasugerowana.

Analiza akt niniejszego postępowania prowadzi także do oczywistego wniosku, o braku podstaw do kwestionowania bezstronności biegłej M.Ż. Treść opinii wydanych przez tą biegłą, a także jej kompetencje nie budzą wątpliwości w realiach analizowanej sprawy. Biegła M.Ż. tak w postępowaniu przed Sądem pierwszej, jak i drugiej instancji wyczerpująco ustosunkowała się do wszystkich poruszanych w trakcie postępowania kwestii odpowiadając na wszystkie zadane jej pytania. Sformułowany zaś przez stronę skarżącą w treści kasacji zarzuty podważające jej fachowość i bezstronność jawią się jedynie jako nieudolne próby zdyskredytowania jej osoby.

W kwestii zaś podniesieniowych w stosunku do wspomnianej już biegłej zarzutów podważających jej kompetencje to kwestionowanie jej specjalności nie ma żadnego znaczenia w niniejszej sprawie, albowiem ustawodawca w treści ustawy karnoprocesowej nie posługuje się pojęciem „psychologa dziecięcego”. Obowiązujące przepisy kodeksowe posługują się pojęciem „psychologa”.

Odnosząc się do zarzutu rzekomego oparcia się na opinii biegłej M.Ż., której wnioski zastąpiły – w ocenie skarżącego – zeznania pokrzywdzonej, raz jeszcze należy przypomnieć autorowi kasacji, że Sąd postąpił w tym przedmiocie zgodnie z zasadami przyjmowanymi w tego rodzaju sprawach w przypadku konieczności rozważenia ponownego przesłuchania małoletnich pokrzywdzonych w ramach trybu ochronnego małoletniego. Sformułowany zaś przez obrońcę skazanego zarzut stanowi jedynie wyraz niezadowolenia z wniosków płynących z opinii biegłej M.Ż.

Negatywnie ocenić należy zarzut sformułowany w pkt. 8 kasacji obrońcy skazanego. Zarzuty apelacyjne, jak wskazano już na wstępie niniejszych rozważań, rozpoznane zostały należycie i wyczerpująco uzasadnione przez Sąd drugiej instancji. Trafnie Sąd odwoławczy zwraca uwagę w pisemnych motywach swojego wyroku, że ze zgromadzonego na początkowym etapie postępowania przygotowawczego materiału dowodowego wynikało, iż małoletnia przekazała informacje o zachowaniu oskarżonego jedynie swej cioci, co musiało skutkować

podjęciem przez oskarżyciela publicznego decyzji o konieczności zweryfikowania tych informacji. Zasadnie zatem oskarżyciel, z uwagi na brak jakichkolwiek bezpośrednich świadków zdarzenia dla wszechstronnego wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym dokładnego ustalenia przebiegu zdarzenia podjął decyzję, że konieczne było wówczas bezpośrednio przesłuchanie A. S. w fazie *in rem* postępowania karnego. Celem tej czynności procesowej, było również ustalenie osoby sprawcy. Przesłuchanie zostało przeprowadzone z zachowaniem wszystkich przyjętych w takich przypadkach rygorów procesowych, a wobec opinii wydajnych przez biegłego psycholog w kontekście pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie trafnie oddalono wniosek dowodowy w zakresie kompleksowej opinii biegłych psychiatry, psychologa i pedagoga na okoliczności zredagowane w tym wniosku.

Za całkowicie bezzasadne należało ponadto uznać zarzuty naruszenia przez Sąd odwoławczy treści art. 424 § 1 k.p.k. sformułowane w punktach 9 i 10 kasacji obrońcy skazanego. Obrza art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. przez sąd odwoławczy wchodzi w rachubę tylko wtedy, kiedy ten sąd zmieni wyrok sądu pierwszej instancji w sposób powodujący konieczność uzasadnienia tej zmiany w sposób wskazany art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., tj. wyda wyrok mający charakter reformatoryjny (zob. np. postanowienie SN z dnia 3 marca 2022 r., sygn. akt V KK 379/21). Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd odwoławczy co do zasady utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji dokonując nieznacznej zmiany, która, jednakże nie niosła cech wyroku pierwszoinstancyjnego. Oznacza to, że wymogi określone w art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. nie mogły go dotyczyć, a tym samym nie mogło dojść do naruszenia normy z przepisu tego wynikającej.

Za niezasadny należało wreszcie uznać zarzut kasacji sformułowany w pkt. 11, dotyczący oddalenia przez Sąd odwoławczy na rozprawie w dniu 14 lutego 2025 r. wniosku dowodowego obrońcy o dopuszczenie dowodu z zeznań matki pokrzywdzonej P.K. na okoliczność samookaleczania się małoletniej. Należy zgodzić się z prokuratorem zwracającym uwagę w odpowiedzi na kasację, że P.K. była przesłuchiwana zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i bardzo obszernie podczas dwóch rozpraw w postępowaniu sądowym. Co więcej w toku postępowania zgromadzono dokumentację medyczną dotyczącą

pokrzywdzonej A.S. Ponadto podkreślić należy, że informacje przekazane przez małoletnią biegłą w toku badania nie mogą być utożsamiane z zeznaniami składnymi w toku postępowania karnego.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia żadnego z zarzucanych w kasacji naruszeń prawa, które rzekomo miały mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, na Sąd Najwyższy – podstawie art. 535 § 3 k.p.k. – zdecydował o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadnej.

Orzeczenie skazanego o kosztach postępowania kasacyjnego znajduje uzasadnienie w treści przepisów art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

[WB]

[r.g.]